

Αθήνα, 22 Απριλίου 2026

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης με τίτλο «Απλούστευση του πλαισίου άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων του ν. 4442/2016 – Ορισμός αρχών για την εφαρμογή του πλαισίου εποπτείας οικονομικών δραστηριοτήτων και αγοράς προϊόντων του ν. 4512/2018 – Ρυθμίσεις για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα και λήψη αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411 – Ενίσχυση της αναπτυξιακής δραστηριότητας και των στρατηγικών επενδύσεων – Απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για το υπαίθριο εμπόριο και λοιπές διατάξεις»

ΘΕΜΑ: Έκτακτη εισφορά στα πιστωτικά Ιδρύματα του άρθρου 3 του ν. 4261/2014 επί των καθαρών κερδών μετά από φόρους για τα έτη χρήσης 2025 και 2026.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Από τον Ιούλιο του 2022, οπότε και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) εγκαινίασε τον ανοδικό κύκλο αύξησης των επιτοκίων με στόχο την αντιμετώπιση των πληθωριστικών πιέσεων, το κόστος χρήματος για νοικοκυριά και επιχειρήσεις αυξάνεται συστηματικά. Η εξέλιξη αυτή οδήγησε, μεταξύ άλλων, σε σημαντική ενίσχυση των καθαρών

εσόδων από τόκους των τραπεζών, δημιουργώντας συνθήκες αυξημένης κερδοφορίας που δεν συνδέονται αποκλειστικά με επιχειρηματικό ρίσκο, αλλά σε μεγάλο βαθμό με τη νομισματική πολιτική.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αρκετά κράτη-μέλη έχουν ήδη προχωρήσει στην επιβολή έκτακτης εισφοράς ή στη φορολόγηση των απροσδόκητων τραπεζικών κερδών. Αντιθέτως, στην Ελλάδα δεν έχει ληφθεί έως σήμερα αντίστοιχη πρωτοβουλία από την κυβέρνηση, με σκοπό εκτός των άλλων την άσκηση πίεσης προς τις τράπεζες για τη μείωση της διαφοράς μεταξύ επιτοκίων καταθέσεων και χορηγήσεων. Ως αποτέλεσμα, η χώρα συγκαταλέγεται μεταξύ των ελάχιστων στην Ευρωπαϊκή Ένωση που δεν εφαρμόζουν ειδικό τραπεζικό φόρο (βλ. Παράρτημα).

Στο πλαίσιο αυτό, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής κατέθεσε τον Δεκέμβριο του 2024 τροπολογία για την επιβολή έκτακτης εισφοράς επί των κερδών προ φόρων των πιστωτικών ιδρυμάτων για τα έτη 2023–2024, η οποία απορρίφθηκε. Αντ’ αυτής, υιοθετήθηκε μια περιορισμένης εμβέλειας «εθελοντική εισφορά» από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες για τη χρηματοδότηση έργων ανακαίνισης και αναβάθμισης σχολικών μονάδων.

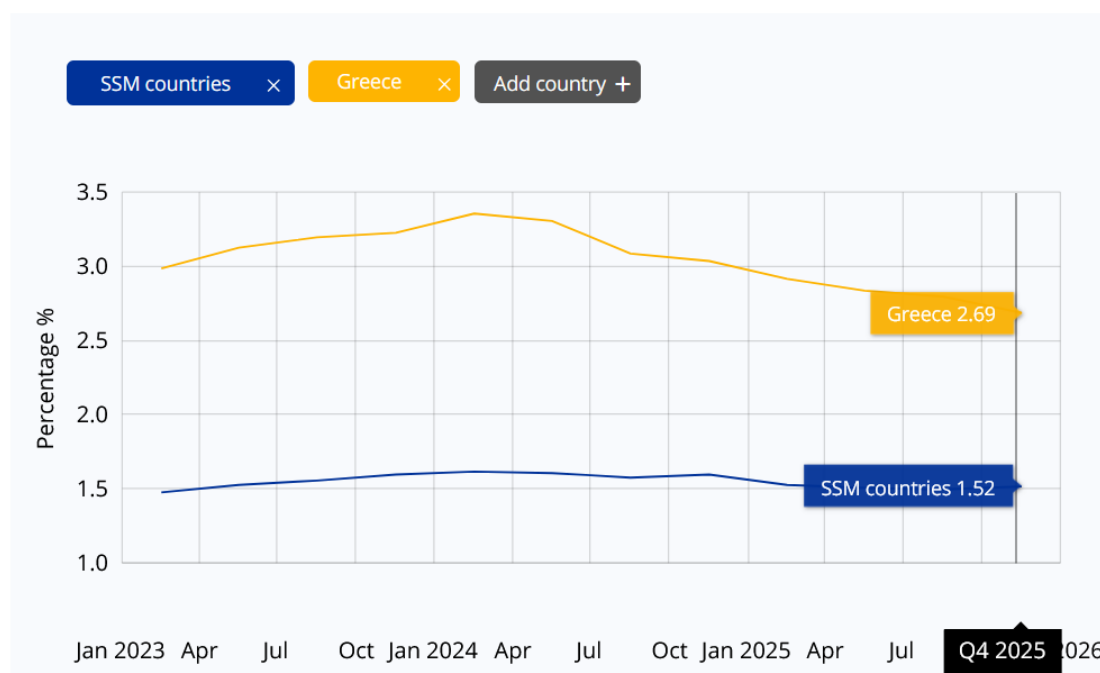
Η ανάγκη νομοθετικής παρέμβασης ενισχύεται περαιτέρω από τα ευρήματα της Ενδιάμεσης Έκθεσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Δεκέμβριος 2025)¹, η οποία καταδεικνύει τον έντονα ολιγοπωλιακό χαρακτήρα της ελληνικής τραπεζικής αγοράς. Ειδικότερα, διαπιστώνεται ότι η αύξηση των καταθέσεων επικεντρώνεται σε προϊόντα χαμηλής απόδοσης, ενώ η μετακύλιση των αυξήσεων των επιτοκίων της ΕΚΤ προς τους καταθέτες υπήρξε περιορισμένη, καθυστερημένη και άνιση. Παράλληλα, το υψηλό κόστος ευκαιρίας για τους καταθέτες και τα δομικά χαρακτηριστικά της αγοράς δεν ευνοούν την ανάπτυξη ουσιαστικού ανταγωνισμού. Το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, 2024) έχει επίσης καυτηριάσει τα έντονα ολιγοπωλιακά χαρακτηριστικά της

¹ <https://www.epant.gr/enimerosi/deposits.html>

εγχώριας τραπεζικής αγοράς, πιστοποιώντας τον πληθωρισμό απληστίας των τραπεζών (bankflation).²

Οι ολιγοπωλιακές αυτές πρακτικές αποτυπώνονται στο καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (Net Interest Margin – NIM),³ το οποίο για τις ελληνικές τράπεζες παραμένει διαχρονικά υψηλότερο σε σύγκριση με τον μέσο όρο των ευρωπαϊκών τραπεζών που εποπτεύονται από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM), διαμορφούμενο περίπου στο 2,7%–3,3% έναντι 1,5%–1,6%. Η σταθερή αυτή απόκλιση αντανακλά την ύπαρξη αυξημένων περιθωρίων κέρδους εις βάρος των καταθετών και των δανειοληπτών (Πίνακας 1).

Πίνακας 1 Συγκριτική εξέλιξη του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου (NIM): Ελλάδα έναντι χωρών SSM (2023–2026)

ΠΗΓΗ: ECB (<https://data.ecb.europa.eu>)

Την ίδια στιγμή, η ελληνική κοινωνία παρακολουθεί έκπληκτη την αφωνία της κυβέρνησης μετά τις εξαγγελίες και τις ενημερώσεις των

² Bertsatos, G. and Agiomirgianakis, G. (2024) *Bankflation: Ο πληθωρισμός της «τραπεζικής απληστίας»*, Αναλύσεις Επικαιρότητας 1/2024, ΚΕΠΕ.

³ Το **Καθαρό Επιτόκιο Περιθώριο (Net Interest Margin - NIM)** μετρά τη διαφορά μεταξύ των εσόδων από τόκους που εισπράττει μια τράπεζα από τα δανειακά της προϊόντα και των τόκων που καταβάλλει στους καταθέτες της, εκφρασμένη ως ποσοστό επί των περιουσιακών της στοιχείων που αποδίδουν τόκο.

τεσσάρων συστημικών τραπεζών προς τους επενδυτικούς οίκους για το μέγεθος και τη διανομή των κερδών που κατέγραψαν κατά το 2025. Σύμφωνα με τις αναλύσεις των οίκων αξιολόγησης, οι τράπεζες κατέγραψαν το 2025 συνολικά καθαρά κέρδη περίπου 4,6 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 5% σε ετήσια βάση, ενώ σχεδιάζουν να διανείμουν από αυτά περίπου 2,8 δισ. ευρώ, μέσω μερισμάτων και επαναγορών μετοχών, με ένα μέσο δείκτη διανομής 56% έναντι 45% του 2024. Σημειώνεται ακόμα, ότι τα μερίσματα στη χώρα μας φορολογούνται με έναν από τους χαμηλότερους συντελεστές στον ΟΟΣΑ (5%), ενώ μεγάλο μέρος τους διοχετεύεται στο εξωτερικό λόγω του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των εγχώριων τραπεζικών ιδρυμάτων. Οι προβλέψεις, δε, για την κερδοφορία των τραπεζών το 2026 είναι ακόμα πιο θετικές.

Παράλληλα, δεν πρέπει να παραγνωρίζεται ότι οι ελληνικές τράπεζες έχουν επωφεληθεί στο παρελθόν από την εκτεταμένη κρατική στήριξη για τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Εκτός από τις ανακεφαλαιοποιήσεις, εφαρμόστηκαν κρίσιμα μέτρα, όπως η θεσμοθέτηση των Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, το πρόγραμμα «Ηρακλής» για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, εταιρικοί μετασχηματισμοί και άλλες στοχευμένες παρεμβάσεις. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξακολουθούν να αποτελούν σημαντικό στοιχείο των κεφαλαίων των τραπεζών, ενισχύοντας την κεφαλαιακή τους επάρκεια με τη στήριξη του Δημοσίου.

Υπό τα δεδομένα αυτά, η θέσπιση μιας λελογισμένης έκτακτης εισφοράς επί των τραπεζικών κερδών συνιστά εύλογο και κοινωνικά δίκαιο μέτρο. Όπως προκύπτει από τις θέσεις της Τράπεζας της Ελλάδος⁴, καθώς και από διεθνείς οργανισμούς όπως το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο⁵ και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα⁶, μια τέτοια

⁴ Βλ. Οικονομικό Δελτίο ν.62/Δεκέμβριος 2025

⁵ <https://www.imf.org/en/publications/wp/issues/2024/07/09/bank-profits-and-bank-taxes-in-the-eu-551126>

⁶ Βλ. σχετικές εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/taxing-bank-windfall-profits-lessons-baltics_en και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/772638/ECTI_STU\(2025\)772638_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/772638/ECTI_STU(2025)772638_EN.pdf)

παρέμβαση δεν αναμένεται να υπονομεύσει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ιδίως υπό συνθήκες υψηλής κεφαλαιακής επάρκειας και ρευστότητας. Αντιθέτως, αναγνωρίζεται ως θεμιτό εργαλείο αναδιανομής απροσδόκητων κερδών που προέκυψαν από εξωγενείς παράγοντες, όπως η νομισματική πολιτική.

Κατόπιν των ανωτέρω, η προτεινόμενη έκτακτη εισφορά στις τράπεζες:

- ευθυγραμμίζεται με τις πρακτικές που εφαρμόζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο,
- διασφαλίζει άμεσα κρατικά έσοδα της τάξης των 370 εκατ. ευρώ για τη χρήση του 2025,
- και δύναται να ενισχύσει το αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης, ιδίως εφόσον συνδεθεί με στοχευμένες δημόσιες πολιτικές.

Εξαιτίας των συνθηκών αυξημένης τραπεζικής κερδοφορίας, των ολιγοπωλιακών χαρακτηριστικών της εν λόγω αγοράς και της απουσίας έως σήμερα αποτελεσματικών θεσμικών παρεμβάσεων εκ μέρους της κυβέρνησης, η θέσπιση της έκτακτης εισφοράς κρίνεται αναγκαία και είναι επαρκώς τεκμηριωμένη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Table 1. Summary information on new bank taxes in the EU

Country	Tax base	Tax duration	Tax revenue, EUR million	Tax revenue, percent of RWA	Source for tax revenue
Belgium	Liabilities	Permanent	150	0.04	Desk/News
The Netherlands	Liabilities	Permanent	150	0.02	Desk/News
Slovenia	Assets	5 years	111	0.3	Own calculations
Estonia	Profits	2 years	60	0.3	Desk/News
Latvia	Profits	1 year	140	0.9	Desk/News
Lithuania	NII *	1 year and 7.5 months	250	1.2	Desk/News
Czech Republic	Profits *	3 years	600	0.5	Own calculations
Romania	Net Revenue	Permanent	160	0.2	Desk/News
Slovakia	Profits	3 years (decreasing)	340	0.8	Desk/News
Hungary	Net Revenue	2-3 years	640	0.6	Desk/News
Spain	Net Revenue *	3 years	1200	0.1	Own calculations
Italy**	NII *	1 year	3000	0.25	Desk/News

* = "excess"
 ** = option to allocate to capital

ΠΗΓΗ (IMF 2024) <https://www.imf.org/en/publications/wp/issues/2024/07/09/bank-profits-and-bank-taxes-in-the-eu-551126>

*Tax base: φορολογητέα βάση ((Liabilities: υποχρεώσεις εκτός ιδίων κεφαλαίων, Assets: ενεργητικό, Profits: κερδοφορία, NII (Net Interest Income): καθαρό επιτοκιακό έσοδο, Net Revenue: καθαρά έσοδα)), Tax duration: διάρκεια επιβολής του φόρου, Tax revenue: φορολογικό έσοδο, Tax revenue, percent of RWA: φορολογικό έσοδα ως ποσοστό του σταθμισμένου ενεργητικού, Source for tax revenue: πηγή πληροφόρησης για το φορολογικό έσοδο, excess: υπερβάλλον ποσό σε σχέση με όριο που αποφασίστηκε, option to allocate to capital: δυνατότητα μη πληρωμής του φόρου αλλά αν 'αυτού διακράτηση με τη μορφή κεφαλαίου.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης με τίτλο «Απλούστευση του πλαισίου άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων του ν. 4442/2016 – Ορισμός αρχών για την εφαρμογή του πλαισίου εποπτείας οικονομικών δραστηριοτήτων και αγοράς προϊόντων του ν. 4512/2018 – Ρυθμίσεις για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα και λήψη αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411 – Ενίσχυση της αναπτυξιακής δραστηριότητας και των στρατηγικών επενδύσεων – Απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για το υπαίθριο εμπόριο και λοιπές διατάξεις»

ΘΕΜΑ: Έκτακτη εισφορά στα πιστωτικά Ιδρύματα του άρθρου 3 του ν. 4261/2014 επί των καθαρών κερδών μετά από φόρους για τα έτη χρήσης 2025 και 2026.

Άρθρο...

α) Στα πιστωτικά Ιδρύματα του άρθρου 3 του ν 4261/2014 επιβάλλεται έκτακτη εισφορά για τις χρήσεις 2025-2026, υπολογιζόμενη με συντελεστή 8% επί των καθαρών κερδών μετά από φόρους, εφόσον τα κέρδη αυτά υπερβαίνουν το ποσό των 400 εκατ. ευρώ ανά χρήση.

β) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μετά την εισήγηση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Ανδρουλάκης Νικόλαος

Μπιάγκης Δημήτριος

Τσίμαρης Ιωάννης

Γερουλάνος Παύλος

Μάντζος Δημήτριος

Χρηστίδης Παύλος

Αποστολάκη Μιλένα

Αχμέτ Ιλχάν

Βασινά Ελένη

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)

Γιαννακούρας Ευάγγελος

Γρηγοράκου Παναγιώτα (Νάγια)

Δουδωνής Παναγιώτης

Θρασκιά Ουρανία (Ράνια)

Καζάνη Αικατερίνη

Κατρίνης Μιχάλης

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Λιακούλη Ευαγγελία

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μουλκιώτης Γεώργιος
Νικητιάδης Γεώργιος
Νικολαΐδης Αναστάσιος
Πάνας Απόστολος
Παπανδρέου Γεώργιος
Παππάς Πέτρος
Παραστατίδης Στέφανος
Παρασύρης Φραγκίσκος
Πουλάς Ανδρέας
Σπυριδάκη Αικατερίνη
Σταρακά Χριστίνα
Χνάρης Εμμανουήλ
Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ